

Vlaams
Parlement

stuk **491** (2009-2010) – Nr. 2
ingediend op 20 december 2012 (2012-2013)

Voorstel van resolutie

van de heer Joris Van Hauthem

betreffende de niet-toepassing
van de taalwetgeving in de plaatselijke besturen
van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest

Verslag

namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door de heer Wim Van Dijck

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Mark Demesmaeker.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Tom Dehaene, Paul Delva, Eric Van Rompuy;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem;
de dames Ann Brusseel, Irina De Knop;
de dames Mia De Vits, Yamila Idrissi;
de heren Mark Demesmaeker, Willy Segers;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heren Ludwig Caluwé, Jan Laurys, Johan Sauwens, Koen Van den Heuvel;
de dames Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Linda Vissers;
de dames Gwenny De Vroe, Khadija Zamouri;
mevrouw Else De Wachter, de heer Marcel Logist;
de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Peter Reekmans;
de heer Hermes Sanctorum.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

491 (2009-2010) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand behandelde het voorstel van resolutie betreffende de niet-toepassing van de taalwetgeving in de plaatselijke besturen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest op 17 oktober en 28 november 2012.

1. Toelichting door de heer Joris Van Hauthem, indiener

De heer *Joris Van Hauthem* merkt op dat de problematiek van de niet-toepassing van de taalwetgeving in de plaatselijke besturen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest al lang bestaat. Het gaat hier om de gemeenten en de OCMW's. Het personeel van de OCMW-ziekenhuizen valt niet meer onder de controlebevoegdheid van de vicegouverneur van Brussel-Hoofdstad sinds de oprichting van de IRIS-structuur (Interhospitalenkoepel van de Regio voor Infrastructurele Samenwerking). Ook de politiezones vallen sinds de politiehervorming niet meer onder zijn controlebevoegdheid.

De taalwetgeving zegt dat ieder personeelslid, behalve het vak- en werkliedenpersoneel, tweetalig moet zijn. Men moet de kennis van de tweede taal bewijzen door middel van een attest dat uitgereikt wordt door het selectiebureau Selor. De rechtspraak van de Raad van State en van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) stelt duidelijk dat het attest behaald moet worden vóór de benoeming. Dat geldt niet alleen voor een benoeming in vast verband, maar ook voor een stage of voor een tijdelijke, voorlopige of andere niet-vaste benoeming. Vijftig percent van de te begeven betrekkingen moet in gelijke mate verdeeld worden over de beide taalgroepen. De betrekkingen vanaf afdelingschef en hoger moeten paritair worden verdeeld.

Die taalwetgeving wordt echter niet toegepast. De Brusselse Gewestregering die de voogdijoverheid is voor de gemeenten, en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) dat de voogdij-overheid is voor de OCMW-besturen, baseren zich op de zogenaamde taalhoffelijkheidssakkoorden die sterk afwijken van de taalwetgeving. Deze akkoorden, die geconcretiseerd werden in een aantal rondzendbrieven, zijn nochtans herhaaldelijk door de Raad van State geschorst en zelfs vernietigd. De vicegouverneur van Brussel moet nagaan of de benoemingen wettig verlopen zijn. Als dat niet het geval is, gaat hij over tot een schorsing. Indien de hogere overheid, namelijk het Verenigd College of de betrokken Brusselse gewestminister, niet overgaat tot vernietiging, gaat de benoeming echter toch door. De Raad van State zegt in verschillende arresten dat men verplicht is tot een vernietiging na een schorsing door de vicegouverneur. In zijn jaarverslag van 2008 maakt de vicegouverneur melding van 1492 dossiers over benoemingen door de gemeentebesturen. In 938 gevallen – dat is bijna 63 percent – ging de vicegouverneur over tot een schorsing. Geen enkele van die dossiers werd echter vernietigd. Alleen al in 2008 zijn er dus 938 illegale benoemingen gebeurd. In datzelfde jaar waren er ook 1263 dossiers over benoemingen door de OCMW-besturen. Dat leidde tot 1152 schorsingen door de vicegouverneur. Dat komt neer op 91 percent. Slechts een van die dossiers heeft geleid tot een definitieve vernietiging door de voogdijoverheid. Het verslag van de vicegouverneur vermeldt ook dat er voor de functies waarvoor pariteit vereist is, ongeveer 55 percent Franstaligen in dienst genomen werden tegen 45 percent Nederlandstaligen. Er is ook een probleem met de verdeling van de betrekkingen over de beide taalgroepen. In de praktijk wordt het taalhoffelijkheidssakkoord dus nog altijd toegepast, niet alleen door de voogdijinstanties, maar ook door de vicegouverneur zelf.

De VB-fractie vindt dat dit niet langer kan. Als er een taalwetgeving is, dan moet die toegepast worden. Als men van oordeel is dat de taalwetgeving om de een of andere reden niet meer in overeenstemming is met de realiteit, dan moet men zoeken naar een meerderheid om die wetgeving te veranderen. Zijn fractie zal een dergelijke aanpassing uiteraard niet steunen. De taalwetgeving is een wetgeving van openbare orde. Dat betekent dat men er niet kan van afwijken. De instanties die sanctionerend moeten optreden bij niet-toepas-

sing van de taalwetgeving blijven in gebreke. Meer nog, via de taalhoffelijkheidsakkoorden hollen ze de taalwetgeving uit.

De fractie van de indiener vraagt daarom dat de Vlaamse Regering deze problematiek op de agenda van het Overlegcomité zou zetten. Ze vraagt ook dat de huidige taalwetgeving wordt gehandhaafd en toegepast. Wanneer de financiering van Brussel nog eens ter tafel komt bij communautaire onderhandelingen, dan zou men dat moeten aangrijpen om de correcte toepassing van de taalwetgeving af te dwingen.

2. Bespreking

De heer *Paul Delva* stelt dat het standpunt van de Vlaamse Regering over deze zaak duidelijk verwoord is in de Octopusnota: “Brussel is het enige tweetalige gebied dat in de Grondwet is ingeschreven. Al te vaak wordt vastgesteld dat het Nederlands er stiefmoederlijk behandeld wordt. Een meer vergaande versoepeling van de taalwetgeving in Brussel wijzen wij resoluut af. Wij pleiten daarentegen voor een betere toepassing van de taalwetgeving, bijvoorbeeld in de Brusselse ziekenhuizen ...”.

De bevoegdheid over de taalwetgeving in Brussel is een federale materie. Binnen haar eigen bevoegdheden heeft de Vlaamse Regering al een aantal zaken gerealiseerd. De Vlaamse Regering voert een positief taalpromotiebeleid. Er is een Steunpunt Taalwetwijzer. Minister Jo Vandeuren heeft onlangs het Vlaams Meldpunt Taalklachten in de Brusselse Ziekenhuizen opgericht.

Het institutioneel akkoord op federaal niveau bevat geen enkele afzwakking van de taalwetgeving in Brussel. Het akkoord zegt alleen dat een werkgroep ad hoc, samengesteld uit de Brusselse vertegenwoordigers van de betrokken partijen, de specifieke vraagstukken van het gebruik van de talen in Brussel en van de tweetalige lijsten zal onderzoeken.

Punt 3 van het beschikkend gedeelte van het voorstel van resolutie stelt voor om de taalwetgeving op een aantal punten te wijzigen. Men zou de voogdijbevoegdheid bijvoorbeeld kunnen ontnemen aan de Brusselse instanties. Vlaams Belang is dus bereid wijzigingen aan te brengen aan de taalwetgeving. Zijn fractie wil evenwel niet aan de taalwetgeving morrelen omdat ze die beschouwt als een doos van Pandora waar men beter niet aankomt.

Op basis van het taalrapport van 2008 stelt de heer Van Hauthem dat de vicegouverneur de facto nog altijd het taalhoffelijkheidsakkoord uitvoert. Vandaag past de vicegouverneur echter de taalwetgeving stricto sensu toe. Om pragmatische redenen maakt hij echter een uitzondering voor vervangingscontracten van maximaal zes maanden.

De heer *Joris Van Hauthem* repliceert dat de wijziging van de taalwetgeving waarvan sprake is in het beschikkend gedeelte er alleen moet voor zorgen dat de schorsingen effectief leiden tot vernietigingen. Het is dus niet de bedoeling iets te veranderen aan de taalvoorwaarden, zoals de heer Delva suggereert. Men kan bijvoorbeeld denken aan het omkeren van het systeem, zodat een schorsing in principe automatisch tot een vernietiging leidt, ‘tenzij’. De Nederlandstaligen zouden in een dergelijk geval hun vetorecht in de Brusselse Regering moeten kunnen gebruiken. Daarvoor is inderdaad een wetswijziging noodzakelijk.

Het standpunt van de Vlaamse Regering is inderdaad duidelijk. Het is niet alleen opgenomen in de Octopusnota, maar ook in de vijf resoluties van het Vlaams Parlement die dateren van 1999. Het stond ook in de verschillende Vlaamse regeerakkoorden. Men moet echter ook iets doen met dat standpunt. Bij het Vlaams Meldpunt Taalklachten in de Brusselse Ziekenhuizen kunnen patiënten terecht met hun klachten. Dat heeft echter niets te maken met het illegale aanwervingsbeleid. Het is wel juist dat de vicegouverneur

momenteel alleen afwijkt voor de vervangingen. De bevoegdheid voor de taalwetgeving is federaal, maar de bevoegdheid om die toe te passen in de praktijk ligt bij het Brusselse Gewest. De taalvoorwaarden voor aanwerving in de lokale besturen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest worden al jaren niet nageleefd. Zijn fractie vraagt alleen dat dit zou worden aangekaart in het Overlegcomité.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende de niet-toepassing van de taalwetgeving in de plaatselijke besturen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest wordt met 7 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen verworpen.

Mark DEMESMAEKER,
voorzitter

Wim VAN DIJCK,
verslaggever